

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра міжнародного права**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н юри́дичного факультету
Ярослав ЛАЗУР
«19» червня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У
ЄС**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Освітня програма	Міжнародне право
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Правове регулювання територіального співробітництва у ЄС»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **29 Міжнародні відносини** спеціальності **293 Міжнародне право** освітньої програми **Міжнародне право**.

Розробники: Фетько Ю.І., доцент, доктор філософії у галузі права, доцент кафедри міжнародного права.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародного права

протокол № 10 від «17» серпня 2024 року

Завідувач кафедри Ольга КОТЛЯР

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

Протокол № 8 від «19» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: 3	
Загальна кількість годин – 120	60	
Кількість модулів – 2	Семестр: 6	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 60		
	Лекції: 30	
	Семінарські: 30	
Вид підсумкового контролю: залік		
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота: 60	

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правове регулювання територіального співробітництва у ЄС» є формування професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти щодо правого регулювання європейського територіального співробітництва, а також навичок роботи з правовими актами, які регулюють цю сферу правових відносин та організаційного забезпечення європейського територіального співробітництва у ЄС.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері міжнародного права.

Загальні компетентності (ЗК): ЗК 01 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 02 здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями; ЗК 03 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК 04 здатність спілкуватися іноземною мовою; ЗК 05 здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 06 знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 07 здатність працювати в міжнародному контексті; ЗК 08 вміння працювати в команді; ЗК 09 здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): СК 01 здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем; СК 02 здатність формувати судження у сфері міжнародного права, права Європейського Союзу, національного права, порівняльного правознавства, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; СК 04 здатність тлумачити і застосовувати право Європейського Союзу, брати участь в адаптації законодавства України до права ЄС, забезпечувати правове супроводження європейської та євроатлантичної інтеграції України; СК 05 здатність аналізувати зміст національних правових норм, інститутів і галузей права у порівняльно-правовому контексті; СК 07 здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного публічного і міжнародного приватного права, права Європейського Союзу, національного права України та права інших держав; СК 11 здатність продовжувати професійне навчання із значним ступенем автономії; СК 12 здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і проблеми в міжнародно-правовій та національно-правовій діяльності; СК 13 здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземною(ими) мовою(ами).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Правове регулювання територіального співробітництва у ЄС» вивчається на 3 році першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми «Міжнародне право» опанування дисципліни потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми, а саме: ОК 2 вступ до спеціальності «міжнародне право», ОК 3 країнознавство, ОК 5 теорія держави і права, ОК 13 основи міжнародних відносин, ОК 21 міжнародне публічне право (основи теорії), ОК 22 Право ЄС.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Міжнародне право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівнях, ідентифікувати правовий статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними.	ПРН 01
Розуміти історичний контекст формування міжнародно-правових норм та інститутів, цінності, що лежать у їхній основі, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного і національного права.	ПРН 02
Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.	ПРН 03
Аналізувати динаміку адаптації законодавства України до права Європейського Союзу, враховувати при розв'язанні складних професійних задач правові аспекти процесів європейської та євроатлантичної інтеграції.	ПРН 04
Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.	ПРН 05
Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей.	ПРН 09
Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію.	ПРН 10
Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства.	ПРН 12
Виробляти спільні рішення, працювати в команді, виявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі у професійному і навчальному контекстах, планувати індивідуальну та групову роботу з метою їх досягнення.	ПРН 13
Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и), зокрема, з фахової тематики міжнародного права.	ПРН 14

Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ.	ПРН 15
Самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси.	ПРН 19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Правове регулювання територіального співробітництва у ЄС**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти аналізувати політику ЄС щодо територіального співробітництва, природу та динаміку відносин, європейського територіального співробітництва ЄС, ідентифікувати правовий статус суб'єктів відносин та характер взаємодії між ними. Розуміти особливості взаємовідносин держав та ЄС та третіх держав у контексті європейського територіального співробітництва.	ПРН 01
Вміти аналізувати вплив історичних подій щодо європейського територіального співробітництва. Знати історико-правові передумови розвитку та становлення правового регулювання європейського територіального співробітництва. Вміти надавати загальну характеристику щодо особливостей та принципів європейського територіального співробітництва.	ПРН 02
Демонструвати знання, розуміння сучасних правових доктрин, категорій щодо європейського територіального співробітництва. Знати основні засади правового регулювання європейського територіального співробітництва, досвід правого регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС та організаційного забезпечення європейського територіального співробітництва.	ПРН 03
Вміти аналізувати стан адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу щодо європейського територіального співробітництва.	ПРН 04
Вміти аналізувати установчі договори ЄС та розуміти їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва. Вміти аналізувати правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва та розуміти їх вплив на правові системи третіх держав, зокрема України.	ПРН 05
Вміти аналізувати досвід правого регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС та особливості взаємовідносин ЄС та України у контексті європейського територіального співробітництва.	ПРН 09
Уміння аналізувати, тлумачити, правильно застосовувати вивчені категорії щодо європейського територіального співробітництва. Вільно комунікувати з професійних питань державною та іноземною(ими) мовою(ами) усно та письмово, фахово використовувати юридичну термінологію з актуальних та правових засад європейського територіального співробітництва.	ПРН 10
Вміти формулювати та висловлювати власну позицію стосовно актуальних питань європейського територіального співробітництва. Вміти надавати	ПРН 12

фахівцям і нефахівцям інформацію та поширювати власний досвід з актуальних питань європейського територіального співробітництва.	
Вміти розробляти спільні рішення, працювати в команді, проявляти лідерські якості, визначати пріоритетні цілі, планувати індивідуальну та групову роботу щодо аналізу правового регулювання європейського територіального співробітництва.	ПРН 13
Демонструвати навички професійного усного та письмового перекладу з/на іноземну(і) мову(и) щодо європейського територіального співробітництва. Вміти аналізувати правові акти інститутів та рішення дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва.	ПРН 14
Вміти використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації межах конкретної тематики щодо європейського територіального співробітництва.	ПРН 15
Вміти самостійно визначати освітні цілі та траєкторії навчання, знаходити необхідні для цього освітні ресурси з конкретної тематики щодо правового регулювання європейського територіального співробітництва. Вміти використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації у межах конкретної тематики щодо європейського територіального співробітництва.	ПРН 19

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: модульні контрольні роботи та залік. Підготовлені здобувачами освіти виступи та активність у дискусії на практичному занятті. Презентації, реферати, тези, есе та ін. (на вибір студента), їх виступи та активність у дискусії щодо їх представлення на практичному занятті.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: підготовлені здобувачами вищої освіти виступи та активність у дискусії на практичному занятті. Презентації, реферати, тези, есе та ін. (на вибір студента), їх виступи та активність у дискусії щодо їх представлення на практичному занятті.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (метод оцінювання: письмова або письмове / комп'ютерне тестування).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік (усна відповідь).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	100
4	8	4	8	8	8		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	100
4	8	4	8	8	8		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Кількість
Практичне заняття	6	24	6	24
Модульна контрольна робота (письмова або комп'ютерне/письмове тестування)	1	60	1	60
Презентація, реферат, тези, есе та ін. (на вибір студента)	4	16	4	16
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Матеріал кожного модуля, який здобувачі вищої освіти повинні засвоїти протягом семестру, виноситься на одну з двох модульних контрольних робіт, що проводяться у семестрі. Модульна контрольна робота виконується або у письмовому вигляді (3 теоретичні питання. Теоретичні питання є описовими та вимагають системних знань, вміння узагальнювати та логічно викласти програмний матеріал, обґрунтувати власну думку. Кожне теоретичне питання оцінюється у 20 балів (20 балів - відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки, 15 - добре засвоєння матеріалу з теми, але є деякі помилки, 10 - задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок, 5 – мінімальні результати, не достатні для отримання позитивної оцінки, 0 - незадовільний рівень засвоєння матеріалу) або письмове/комп'ютерне тестування (60 тестів, кожна вірна відповідь на тестове завдання оцінюється в 2 бали). Сумарна максимальна кількість балів, що виставляється здобувачу вищої освіти за виконання всіх завдань однієї модульної контрольної роботи складає 60 балів, за умови правильного виконання всіх завдань, що виносяться на модульну контрольну роботу. Невиконання модульної контрольної роботи оцінюється в 0 балів. 40 балів здобувач вищої освіти отримує за виконані усі види діяльності, які є складовими даного модуля (семінарські заняття, презентація, реферат, тези, есе та ін. (на вибір студента). Сумарна оцінка (від 0 до 100 балів) виставляється у відомість модульного контролю. Модуль зараховується, якщо сумарний бал складає не менше 60 балів, і зараховано всі види діяльності здобувача вищої освіти, які є складовими даного модуля. Здобувач вищої освіти, який не з'явився на модульну контрольну роботу, або ж його модульна оцінка складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний скласти (перескласти) модуль до початку підсумкового контролю у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

За результатами модульних контролів визначається підсумкова модульна оцінка. Залікова оцінка визначається в залежності від рейтингового балу. До складання заліку допускаються здобувачі вищої освіти, у яких підсумкова модульна оцінка за семестр становить не менше 35 балів. Здобувач вищої освіти, підсумкова модульна оцінка якого складає від 0 до 34 балів, зобов'язаний покращити її до початку підсумкового семестрового контролю під час чергування викладача на кафедрі у строки, визначені викладачем дисципліни та погоджені деканатом факультету. В протилежному випадку, здобувач не допускається до заліку і у нього виникає академічна заборгованість. Залік з навчальної дисципліни здобувач вищої освіти може не складати, якщо він успішно склав усі модульні контролі та його влаштовує підсумкова модульна оцінка. Здобувачі вищої освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59, залік складають обов'язково. Здобувач вищої освіти може підвищити на заліку рейтинговий бал, при цьому, за результатами складання заліку оцінка не може бути менша за підсумкову модульну оцінку, яку він отримав за результатами модульних контролів у семестрі. Залік проводиться в усній формі. На залік виносяться питання в обсязі навчального матеріалу. Оцінювання результатів навчання на заліку здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінка за залік вноситься у відомість обліку успішності.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінювання підсумкового контролю з дисципліни

Оцінка відмінно (А) виставляється, коли здобувач вищої освіти дає абсолютно правильні відповіді на питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. Здобувач вищої освіти застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (В) виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю розкрив питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань здобувач застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка добре (С) виставляється здобувачеві вищої освіти, який повністю розкрив питання, але мають місце окремі неточності.

Оцінка задовільно (D) виставляється, коли здобувач розкрив питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. Здобувач вищої освіти припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння програмного матеріалу.

Оцінка задовільно (E) виставляється, коли здобувач неповністю розкрив питання, відповідь містить суттєві помилки.

Оцінка незадовільно (FX) виставляється здобувачеві, який не розкрив питання. Як правило такий здобувач виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.

Оцінка незадовільно (F) виставляється здобувачеві, який не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити питання. Такий здобувач не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

За результатами контролю знань здобувачеві вищої освіти, дозволяється виставлення оцінки (без підсумкового контролю) – «відмінно», «добре», та «задовільно». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи залік.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1 Теоретико-правові аспекти та огляд правого регулювання європейського територіального співробітництва.

Тема 1. Європейське територіальне співробітництво: теоретико-правові аспекти. Поняття і сутність європейського територіального співробітництва та його видів (транскордонне співробітництво, міжрегіональне співробітництво, транснаціональне співробітництво). Сучасні наукові та нормативні підходи щодо європейського територіального співробітництва та його видів (транскордонне співробітництво, міжрегіональне співробітництво, транснаціональне співробітництво). Суб'єкти європейського територіального співробітництва. Учасники європейського територіального співробітництва. Мета та принципи європейського територіального співробітництва. Роль європейського територіального співробітництва у політиці згуртованості ЄС.

Тема 2. Історичні передумови розвитку та становлення правового регулювання європейського територіального співробітництва.

Історико-правові передумови становлення та розвитку правового регулювання європейського територіального співробітництва у різні періоди, а саме: перший період 1990 – 1993 рр., другий період 1994 – 1999 рр., третій період 2000 – 2006 рр., четвертий період 2007 – 2013 рр., 2014 – 2020 рр., п'ятий період 2021 – по сьогодні, європейське територіальне співробітництво 2030: альянс заради майбутнього ЄС.

Тема 3. Загальна характеристика та огляд правого регулювання територіального співробітництва у ЄС.

Установчі договори ЄС, Договір про ЄС, Договір про функціонування ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС, а саме: регламенти, директиви, рішення, рекомендації та висновки щодо європейського територіального співробітництва.

Тема 4. Установчі договори ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва.

Загальна характеристика, огляд та аналіз установчих договорів ЄС, а саме: Договору про ЄС, Договору про функціонування ЄС щодо європейського територіального співробітництва.

Тема 5. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва.

Загальна характеристика, огляд та аналіз правових актів інститутів та дорадчих органів ЄС, а саме: регламенти, директиви, рішення, рекомендації та висновки щодо європейського територіального співробітництва та політики згуртованості 2021-2027 рр. (наприклад такі основні правові акти як, Регламент 2021/1059 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року про спеціальні положення щодо цілі Європейського територіального співробітництва (Interreg), що підтримується Європейським фондом регіонального розвитку та інструментами зовнішнього фінансування, Регламент № 1082/2006 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2006 року про Європейське об'єднання територіального співробітництва (ЄОТС), Регламент Ради № 1083/2006 від 11 липня 2006 року, що встановлює загальні положення щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду та Фонду згуртованості та скасовує Регламент № 1260/1999, Регламент Комісії № 1828/2006 від 8 грудня 2006 року, що встановлює правила для виконання Регламенту Ради № 1083/2006, що встановлює загальні положення щодо Європейського фонду регіонального розвитку, Європейського соціального фонду та Фонду згуртованості, а також Регламенту № 1080/2006 Європейського Парламенту та Ради про Європейський фонд регіонального розвитку, Регламент № 1080/2006 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2006 року про Європейський фонд регіонального розвитку та скасування Регламенту № 1783/1999, Регламент № 1081/2006 Європейського Парламенту та Ради від 5 липня 2006 року про Європейський соціальний фонд та про скасування Регламенту (ЄС) № 1784/1999, Регламент Ради № 1084/2006 від 11 липня 2006 р. про створення Фонду згуртованості та скасування Регламенту № 1164/94, Регламент Ради № 1085/2006 від 17 липня 2006 року про створення Інструменту допомоги перед вступом та ін.

Тема 6. Досвід правового регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС.

Загальна характеристика, огляд та аналіз правового регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС. А саме їх, Конституції, закони, у тому числі галузеві закони, такі, які розроблені для створення відповідного правового простору, у рамках котрого можуть бути встановленні відповідні зв'язки та здійснюватися європейське територіальне співробітництво. Зокрема, основні закони, які регулюють інституційний і організаційно-правовий механізм європейського територіального співробітництва. Підзаконні нормативно-правові акти уточнюють, які деталізують, конкретизують окремі положення законів щоб забезпечити їх впровадження та реалізацію на практиці, та які регулюють суспільні відносини, котрі щоденно виникають у різних сферах життєдіяльності суб'єктів публічного та приватного права. Зокрема, такі підзаконні нормативно-правові акти, як: постанови та

розпорядження; укази; накази міністерств; накази центральних органів виконавчої влади, рішення та інші нормативно-правові акти щодо європейського територіального співробітництва.

Модуль 2 Організаційне забезпечення європейського територіального співробітництва.

Тема 7. Організаційно-правове забезпечення європейського територіального співробітництва

Сфери та організаційні форми європейського територіального співробітництва. Координація європейського територіального співробітництва та контроль за додержанням законодавства з питань європейського територіального співробітництва. Повноваження суб'єктів європейського територіального співробітництва. Угоди про європейське територіальне співробітництво. Принципи та форми підтримки європейського територіального співробітництва. Програми розвитку європейського територіального співробітництва. Функції центральних органів виконавчої влади у сфері щодо європейського територіального співробітництва. Функції суб'єктів європейського територіального співробітництва щодо підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.

Тема 8. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як організаційна та правова форма розвитку європейського територіального співробітництва.

Загальна характеристика європейського об'єднання територіального співробітництва як форми розвитку європейського територіального співробітництва. Організаційно-правова форма, мета, завдання, діяльність об'єднання, утворення об'єднання на території держав-членів ЄС, у тому числі із третіми країнами, державами не членами ЄС. Участь суб'єктів європейського територіального співробітництва в європейському об'єднанні територіального співробітництва. Матеріальне та фінансове забезпечення діяльності європейського об'єднання територіального співробітництва.

Тема 9. Фінансово-правове забезпечення європейського територіального співробітництва.

Видатки на реалізацію програм та проектів європейського територіального співробітництва. Здійснення європейського територіального співробітництва, у тому числі з необхідністю функціонування форм європейського територіального співробітництва, за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів (обласних, районних бюджетів та бюджетів місцевого самоврядування (бюджетів територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст, у тому числі районів у містах, бюджетів об'єднаних територіальних громад) на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування програм та проектів європейського територіального співробітництва, спільне фінансування програм та проектів європейського територіального співробітництва за використання міжнародної технічної допомоги, кредитні ресурси міжнародних фінансових організацій, кошти Європейського Союзу та ін. не заборонене законодавством. Обсяги фінансової підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.

Тема 10. Організаційно-правове забезпечення державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС.

Принципи та форми державної підтримки європейського територіального співробітництва. Державні програми розвитку європейського територіального співробітництва. Функції центральних органів виконавчої влади у сфері державної підтримки європейського територіального співробітництва. Функції суб'єктів європейського територіального співробітництва у сфері державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.

Тема 11. Організаційно-правове забезпечення підтримки розвитку європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС.

Загальна характеристика організаційно-правового забезпечення підтримки розвитку європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС. Програми співробітництва розвитку європейського територіального співробітництва за межами ЄС. Співпраця із Західними Балканами та Туреччиною. Співпраця на зовнішніх кордонах ЄС. Зовнішній вимір європейського територіального співробітництва, сталий розвиток та добросусідські відносини між державами-членами ЄС та країнами розширення та сусідами, а також між найвіддаленішими регіонами ЄС та їхніми сусідами. Interreg IPA сприяє досягненню головних амбіцій ЄС («Зелена угода», «Сильніша Європа у світі»), сприяючи співпраці держав-членів із країнами-кандидатами, який допомагає країнам-кандидатам пом'якшувати перешкоди на кордоні та керувати програмами так само, як це роблять держави-члени ЄС. Фінансування ЄС європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС. Європейське територіальне співробітництво між державами-членами ЄС та країнами, що не входять до ЄС, у східному та південному регіоні сусідства. Співпраця між найвіддаленішими регіонами ЄС та їхніми сусідами.

Тема 12. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва.

Загальна характеристика та огляд успішних правових практик європейського територіального співробітництва. Передумови розвитку сталого та системного європейського територіального співробітництва. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва у сфері охорони здоров'я, транскортних послуг, освіти, туризму та ін. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як правовий інструмент розвитку європейського територіального співробітництва (транскордонного, міжрегіонального та транснаціонального співробітництва). Успішні практики європейського об'єднання територіального співробітництва «Тиса» ті інших європейських об'єднань територіального співробітництва у державах-членах ЄС.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	Практичні заняття	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1						
Загальна характеристика та огляд правового регулювання європейського територіального співробітництва						
Тема 1. Європейське територіальне співробітництво: теоретико-правові аспекти		2	2			6
Тема 2. Історичні передумови розвитку та становлення правового регулювання європейського територіального співробітництва		2	2			4
Тема 3. Загальна характеристика та огляд правового регулювання територіального співробітництва у ЄС		2	2			4
Тема 4. Установчі договори ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва		2	2			4
Тема 5. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва		2	2			6
Тема 6. Досвід правового регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС		4	4			6
Модульна контрольна робота		14	14			30
Разом за модуль		14	14			30
2-й семестр						
Модуль 2						
Організаційне забезпечення європейського територіального співробітництва						
Тема 7. Організаційно-правове забезпечення європейського територіального співробітництва		2	2			4
Тема 8. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як організаційна та правова форма розвитку європейського територіального співробітництва		4	4			6
Тема 9. Фінансово-правове забезпечення європейського територіального співробітництва		2	2			6
Тема 10. Організаційно-правове забезпечення державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС		2	2			4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		Практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр					
Модуль 2					
Тема 11. Організаційно-правове забезпечення підтримки розвитку європейського територіальне співробітництво на зовнішніх кордонах ЄС		4	4		6
Тема 12. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва.		2	2		4
Модульна контрольна робота		16	16		30
Разом за модуль		16	16		30
Разом за семестр		30	30		30
Разом за рік		30	30		60

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Тема 1. Європейське територіальне співробітництво: теоретико-правові аспекти.	2
2.	Тема 2. Історичні передумови розвитку та становлення правового регулювання європейського територіального співробітництва	2
3.	Тема 3. Загальна характеристика та огляд правого регулювання територіального співробітництва у ЄС	2
4.	Тема 4. Установчі договори ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва	2
5.	Тема 5. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва	2
6.	Тема 6. Досвід правого регулювання європейського територіального співробітництва у державах членах ЄС	4
7.	Тема 7. Організаційно-правове забезпечення європейського територіального співробітництва	2
8.	Тема 8. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як організаційна та правова форма розвитку європейського територіального співробітництва	4
9.	Тема 9. Фінансово-правове забезпечення європейського територіального співробітництва	2
10.	Тема 10. Організаційно-правове забезпечення державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
11.	Тема 11. Організаційно-правове забезпечення підтримки розвитку європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС	4
12.	Тема 12. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва.	2
Разом		30

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1.	Тема 1. Європейське територіальне співробітництво: теоретико-правові аспекти. Поняття і сутність європейського територіального співробітництва та його видів (транскордонне співробітництво, міжрегіональне співробітництво, транснаціональне співробітництво). Сучасні наукові та нормативні підходи щодо європейського територіального співробітництва та його видів (транскордонне співробітництво, міжрегіональне співробітництво, транснаціональне співробітництво). Суб'єкти європейського територіального співробітництва. Учасники європейського територіального співробітництва. Мета та принципи європейського територіального співробітництва. Роль європейського територіального співробітництва у політиці згуртованості ЄС.	6
2.	Тема 2. Історичні передумови розвитку та становлення правового регулювання європейського територіального співробітництва. Історико-правові передумови становлення та розвитку правового регулювання європейського територіального співробітництва у різні періоди. Європейське територіальне співробітництво 2030: альянс заради майбутнього ЄС.	4
3.	Тема 3. Загальна характеристика та огляд правового регулювання територіального співробітництва у ЄС. Установчі договори ЄС, Договір про ЄС, Договір про функціонування ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС, а саме: регламенти, директиви, рішення, рекомендації та висновки щодо європейського територіального співробітництва.	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4.	Тема 4. Установчі договори ЄС та їх вплив щодо врегулювання європейського територіального співробітництва. Загальна характеристика, огляд та аналіз установчих договорів ЄС, а саме: Договору про ЄС, Договору про функціонування ЄС щодо європейського територіального співробітництва.	4
5.	Тема 5. Правові акти інститутів та дорадчих органів ЄС щодо європейського територіального співробітництва. Загальна характеристика, огляд та аналіз правових актів інститутів та дорадчих органів ЄС, а саме: регламенти, директиви, рішення, рекомендації та висновки щодо європейського територіального співробітництва та політики згуртованості 2021-2027 рр.	6
6.	Тема 6. Досвід правового регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС. Загальна характеристика, огляд та аналіз правового регулювання європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС. А саме їх, Конституції, закони, у тому числі галузеві закони, такі, які розроблені для створення відповідного правового простору, у рамках котрого можуть бути встановленні відповідні зв'язки та здійснюватися європейське територіальне співробітництво. Зокрема, основні закони, які регулюють інституційний і організаційно-правовий механізм європейського територіального співробітництва. Підзаконні нормативно-правові акти уточнюють, які деталізують, конкретизують окремі положення законів щоб забезпечити їх впровадження та реалізацію на практиці, та які регулюють суспільні відносини, котрі щоденно виникають у різних сферах життєдіяльності суб'єктів публічного та приватного права.	6
7.	Тема 7. Організаційно-правове забезпечення європейського територіального співробітництва. Сфери та організаційні форми європейського територіального співробітництва. Координація європейського територіального співробітництва та контроль за додержанням законодавства з питань європейського територіального співробітництва. Повноваження суб'єктів європейського територіального співробітництва. Угоди про європейське територіальне співробітництво. Принципи та форми підтримки європейського територіального співробітництва. Програми розвитку європейського територіального співробітництва. Функції центральних органів виконавчої влади у сфері щодо європейського територіального співробітництва. Функції суб'єктів європейського територіального співробітництва щодо підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
8.	Тема 8. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як організаційна та правова форма розвитку європейського територіального співробітництва. Загальна характеристика європейського об'єднання територіального співробітництва як форми розвитку європейського територіального співробітництва. Організаційно-правова форма, мета, завдання, діяльність об'єднання, утворення об'єднання на території держав-членів ЄС, у тому числі із третіми країнами, державами не членами ЄС. Участь суб'єктів європейського територіального співробітництва в європейському об'єднанні територіального співробітництва. Матеріальне та фінансове забезпечення діяльності європейського об'єднання територіального співробітництва.	6
9.	Тема 9. Фінансово-правове забезпечення європейського територіального співробітництва. Видатки на реалізацію програм та проєктів європейського територіального співробітництва. Здійснення європейського територіального співробітництва, у тому числі з необхідністю функціонування форм європейського територіального співробітництва, за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів (обласних, районних бюджетів та бюджетів місцевого самоврядування (бюджетів територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ, міст, у тому числі районів у містах, бюджетів об'єднаних територіальних громад) на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування програм та проєктів європейського територіального співробітництва, спільне фінансування програм та проєктів європейського територіального співробітництва за використання міжнародної технічної допомоги, кредитні ресурси міжнародних фінансових організацій, кошти Європейського Союзу та ін. не заборонене законодавством. Обсяги фінансової підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.	6
10.	Тема 10. Організаційно-правове забезпечення державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва у державах-членах ЄС. Принципи та форми державної підтримки європейського територіального співробітництва. Державні програми розвитку європейського територіального співробітництва. Функції центральних органів виконавчої влади у сфері державної підтримки європейського територіального співробітництва. Функції суб'єктів європейського територіального співробітництва у сфері державної підтримки розвитку європейського територіального співробітництва.	4

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
11.	Тема 11. Організаційно-правове забезпечення підтримки розвитку європейського територіальне співробітництво на зовнішніх кордонах ЄС. Загальна характеристика організаційно-правового забезпечення підтримки розвитку європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС. Програми співробітництва розвитку європейського територіального співробітництва за межами ЄС. Співпраця із Західними Балканами та Туреччиною. Співпраця на зовнішніх кордонах ЄС. Зовнішній вимір європейського територіального співробітництва, сталий розвиток та добросусідські відносини між державами-членами ЄС та країнами розширення та сусідами, а також між найвіддаленішими регіонами ЄС та їхніми сусідами. Interreg IPA сприяє досягненню головних амбіцій ЄС («Зелена угода», «Сильніша Європа у світі»), сприяючи співпраці держав-членів із країнами-кандидатами, який допомагає країнам-кандидатам пом'якшувати перешкоди на кордоні та керувати програмами так само, як це роблять держави-члени ЄС. Фінансування ЄС європейського територіального співробітництва на зовнішніх кордонах ЄС. Європейське територіальне співробітництво між державами-членами ЄС та країнами, що не входять до ЄС, у східному та південному регіоні сусідства. Співпраця між найвіддаленішими регіонами ЄС та їхніми сусідами.	6
12.	Тема 12. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва. Загальна характеристика та огляд успішних правових практик європейського територіального співробітництва. Передумови розвитку сталого та системного європейського територіального співробітництва. Успішні правові практики європейського територіального співробітництва у сфері охорони здоров'я, транскортних послуг, освіти, туризму та ін. Європейське об'єднання територіального співробітництва, як правовий інструмент розвитку європейського територіального співробітництва (транскордонного, міжрегіонального та транснаціонального співробітництва). Успішні практики європейського об'єднання територіального співробітництва «Тиса» ті інших європейських об'єднань територіального співробітництва у державах-членах ЄС.	4
	Разом	60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери. Програмне забезпечення – пакет Microsoft Office, Google Meet, Moodle та ін.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Treaty on European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html#new-2-51>
2. Treaty on the Functioning of the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/collection/eu-law/treaties/treaties-force.html#new-2-52>
3. Regulation (EU) 2021/1060 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 laying down common provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund Plus, the Cohesion Fund, the Just Transition Fund and the European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund and financial rules for those and for the Asylum, Migration and Integration Fund, the Internal Security Fund and the Instrument for Financial Support for Border Management and Visa Policy. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1060>
4. Regulation (EU) 2021/1058 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on the European Regional Development Fund and on the Cohesion Fund. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1058>
5. Regulation (EU) 2021/1056 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 establishing the Just Transition Fund. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1056>
6. Regulation (EU) 2021/1059 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on specific provisions for the European territorial cooperation goal (Interreg) supported by the European Regional Development Fund and external financing instruments. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations_en
7. Regulation (EU) 2021/1057 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 establishing the European Social Fund Plus (ESF+) and repealing Regulation (EU) No 1296/2013. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32021R1057>
8. Regulation (EU) 2022/562 of the European Parliament and of the Council of 6 April 2022 amending Regulations (EU) No 1303/2013 and (EU) No 223/2014 as regards Cohesion's Action for Refugees in Europe (CARE). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32022R0562>
9. Regulation (EU) 2024/795 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Strategic Technologies for Europe Platform (STEP), and amending Directive 2003/87/EC and Regulations (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) No 1303/2013, (EU) No 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 and (EU) 2021/241. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations_en
10. Commission Regulation (EC) No 1828/2006 of 8 December 2006 setting out rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 1083/2006 laying down general provisions on the European Regional Development Fund, the European Social Fund and the Cohesion Fund and of Regulation (EC) No 1080/2006 of the European Parliament and of the Council on the European Regional Development Fund. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006R1828>
11. Regulation (EC) No 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32006R1082>

Основна література

1. The Law of EU External Relations: Cases, Materials, and Commentary on the EU as an International Legal Actor. URL: <https://academic.oup.com/book/39907>
2. Borderlands of Governance. URL: <https://link.springer.com/book/9783658478094>
3. EU Cohesion Policy and Spatial Governance. URL: <https://www.elgaronline.com/edcollbook/edcoll/9781839103575/9781839103575.xml>
4. European Territorial Cooperation. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-74887-0>
5. Public Policies for Territorial Cohesion. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-26228-9>
6. Territorial Cooperation in Europe (a historical perspective). URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/policy/cooperation/european-territorial/interreg_25years_en.pdf
7. Thirty years of European territorial cooperation. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/659340/EPRS_BRI\(2020\)659340_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/659340/EPRS_BRI(2020)659340_EN.pdf)
8. Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л. Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. – 226 с.
9. Інституційно-правовий вимір участі України в європейських об'єднаннях територіального співробітництва. / За редакцією В.А. Устименко, Я.В. Лазур. – Ужгород: НАН України, Інститут економіко-правових досліджень, Ужгородський національний університет, 2019. – 159 с.
10. Правова природа міжнародного і транскордонного співробітництва: монографія / За редакцією В.С. Журавського, Я.В. Лазура. Ужгород: РІК-У, 2024. 200 с.
11. Транскордонне співробітництво: правові основи та успішні практики: посібник / Євчак Ю.Б., Зарді А., Лазур Я.В., Очкаї Д., Санченко А.Є., Сошников А.О., Устименко В.А., Фетько Ю.І. / за заг. ред. В.А. Устименка; ред.-упоряд. Гук А.К., Санченко А.Є. – К., 2020. – 152 с.

Допоміжна література

1. Фетько Ю.І. Правові засади становлення та розвитку транскордонного та регіонального співробітництва між Україною та Європейським Союзом. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. № 1. С. 959-962.
2. Boosting growth and cohesion in EU border regions. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2017/boosting-growth-and-cohesion-in-eu-border-regions_en
3. Easing legal and administrative obstacles in EU border regions. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/studies/2017/easing-legal-and-administrative-obstacles-in-eu-border-regions_en
4. EGTC monitoring report. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1b4905f5-6fdc-11ea-a07e-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
5. Local and regional authorities' access to the EU budget. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9640da26-a6f7-11ef-85f0-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F

6. A just transition for all EU regions. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/322c4b5d-a62c-11ef-85f0-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
7. Cohesion policy and the single market. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/108883e3-c0c0-11ee-b164-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
8. State of play and future challenges of automotive regions. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cbfb761b-c4c5-11ee-95d9-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
9. Territorial impact assessment. https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a0d57138-9afd-11ee-b164-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
10. The delivery system of cohesion policy now and in future. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9fb67955-0fe4-11ee-b12e-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
11. Cohesion policy benchmarks beyond GDP to better reflect well-being standard of living. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/74837793-bca2-11ed-8912-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
12. The New Urban Mobility Initiative. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad8407ba-63cd-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
13. Cohesion as an overall value of the European Union. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7dc7f89f-53eb-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
14. Application of the principles of partnership and multi-level governance in Cohesion Policy programming 2021-2027. URL: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/effcb753-a6ff-11eb-9585-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Searchresult&WT.ria_c=125603&WT.ria_f=8098&WT.ria_ev=search&WT.URL=https%3A%2F%2Fcor.europa.eu%2F
15. Will reducing border barriers via the EU's *b-solutions* lead towards greater European territorial integration?. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00343404.2021.1912724>
16. EU Cohesion Policy as a driver of Europeanisation: a comparative analysis. URL: <https://www.elgaronline.com/edcollchap/edcoll/9781839103575/9781839103575.00013.xml>
17. Cohesion in Europe towards 2050: 8th Cohesion Report. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2022/cohesion-in-europe-towards-2050-8th-cohesion-report_en

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. European Union. URL: https://european-union.europa.eu/index_en
2. EU Law. URL: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_en
3. European Parliament. URL: <https://www.europarl.europa.eu/portal/en>
4. European Council. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/>
5. Council of the European Union. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/>
6. European Commission. URL: https://commission.europa.eu/index_en
7. Court of Justice of the European Union. URL: https://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/en/
8. European Central Bank. URL: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
9. European Court of Auditors. URL: <https://www.eca.europa.eu/en>
10. EU principles, countries, history. URL: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history_en
11. EU institutions, law, budget. URL: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget_en
12. EU priorities and actions: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions_en
13. European Territorial Cooperation (ETC) and the Territorial Agenda 2030: an alliance for the future of the EU. URL: <https://territorialagenda.eu/news-articles/european-territorial-cooperation-etc-and-the-territorial-agenda-2030-an-alliance-for-the-future-of-the-eu/>
14. Cohesion Policy legislation. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance_en
15. Cohesion Policy legislation 2021-2027. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations_en
16. Cohesion Policy legislation 2014-2020. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations/2014-2020_en
17. Cohesion Policy legislation 2007-2013. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations/2007-2013_en
18. Structural Funds Regulations 2000-2006. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations/2000-2006_en
19. Cohesion Policy legislation 1994-1999. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/legislation-and-guidance/regulations/1994-1999_en
20. European territorial cooperation. URL: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/en/sheet/98/european-territorial-cooperation>
21. Європейське територіальне співробітництво. URL: <https://decentralization.ua/european/partnership>
22. Commission for Territorial Cohesion Policy and EU Budget. URL: <https://cor.europa.eu/en/our-work/commissions/coter>